

Кафедра менеджменту сформувалась 8 червня 1996 року на базі кафедри економіки машинобудівної промисловості, яку в свою чергу було створено 18 червня 1968 року за ініціативою акад. Ямпольського С.М., директора Інституту економіки АН УРСР.

З перших днів своєї діяльності і по цей час кафедра приділяє багато уваги підготовці висококваліфікованих менеджерів, а також економічної та менеджерської освіти студентів технічних спеціальностей.

За час існування кафедри підготовлено більш ніж 3000 інженерів-економістів, 2000 менеджерів-економістів, понад 50 кандидатів та 10 докторів наук. Кафедра здійснює навчання бакалаврів, спеціалістів, магістрів за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та «Бізнес-адміністрування», веде підготовку аспірантів та докторантів.

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Навчальний посібник
для підготовки до державного іспиту
на ступінь магістра зі спеціальності 8.03060101
«Менеджмент організацій та адміністрування
(за видами економічної діяльності)»

за редакцією проф. Харічкова С.К. та доц. Дорошук Г.А.

Одеса
2015

УДК 65.012.32(075.8)

ББК 65.290-2я73

М 502

Рецензенти:

В.В. Дергачова - доктор економічних наук, професор, зав. кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний університет»

І.О. Александров - доктор економічних наук, професор,

В.М. Лисюку - доктор економічних наук, професор,

Друкується за рішенням Вченої ради Одеського національного політехнічного університету (протокол № 6 від 24.03.2015 р.)

Менеджмент організацій і адміністрування: Навчальний посібник для підготовки до державного іспиту на ступінь магістра зі спеціальності „Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) / під ред. С.К. Харічкова, Г.А. Дорошук. – Одеса, , 2015. – 400 с.

ISBN 978-617-7111-93-0

Автори:

Харічков С.К., Дорошук Г.А., Бровкова О.Г., Артамонова Н.С., Захарченко В.І., Кравченко О.А., Панченко М.О., Соколи І.І., Юхіменко Б.Й., Кривдіна І.Б., Городецька Т.Б.

В навчальному посібнику для підготовки до державного іспиту на ступінь магістра зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» представлені дисципліни циклу професійної підготовки: менеджмент організацій, корпоративне управління, управління змінами, управління проектами, управління якістю, фінансовий менеджмент, інформаційні технології і системи в управлінні організацією, договірне право, публічне адміністрування. В посібнику також наведені методичні вказівки щодо самостійної підготовки до державного іспиту.

Розраховано на студентів та викладачів менеджерських спеціальностей, буде корисним бізнесменам та менеджерам підприємств.

© Авторський колектив

ЗМІСТ

Вступ.....

I.УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Розділ 1. Менеджмент організацій .....

ТЕМА 1. СИСТЕМНА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ

ТЕМА 2. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ОРГАНІЗАЦІЇ.....

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ МЕНЕДЖМЕНТУ
ОРГАНІЗАЦІЇ.....

ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ.....

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ТЕСТИ .....

ЗАДАЧІ.....

ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 2. Корпоративне управління .....

ТЕМА 1. ГОСПОДАРСЬКІ ТОВАРИСТВА ЯК ОБ'ЄКТ КОРПОРАТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ.....

ТЕМА 2. АКЦІОНЕРНІ ТОВАРИСТВА ЯК ОБ'ЄКТ КОРПОРАТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ.....

ТЕМА 3. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ТЕСТИ .....

ЗАДАЧІ.....

ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 3. Управління змінами .....

ТЕМА 1. ПРИРОДА, ДЖЕРЕЛА, НЕОБХІДНІСТЬ ТА ВИДИ ЗМІН

ТЕМА 2. КЕРІВНИЦТВО І ЛІДЕРСТВО В УПРАВЛІННІ ЗМІНАМИ

ТЕМА 3. МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ.....

ТЕМА 4. ПІДГОТОВКА ДО ЗМІН, ЇХ ПЛАНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ ОПОРОМ ЗМІНАМ.....
ТЕМА 6. ТРАДИЦІЙНІ І СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ
ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....
ТЕСТИ .....
ЗАДАЧІ.....
ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 4. Управління проектами .....

ТЕМА 1. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ.....
ТЕМА 2. ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ (МЕТОДИКА UNIDO).....
ТЕМА 3. ПЛАНУВАННЯ ПРОЕКТУ.....
ТЕМА 4. УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ.....
ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЕКТУ
ТЕМА 6. КОНТРОЛЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ.....
ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЕКТІВ.....
ТЕМА 8. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОЕКТА.....
ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ПРОЕКТАХ.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....
ТЕСТИ .....
ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 5. Управління якістю .....

ТЕМА 1. ЯКІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ.....
ТЕМА 2. ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ...
ТЕМА 3. ФУНКЦІЇ, МЕТОДИ І ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ.....
ТЕМА 4. ЕКОНОМІКА ЯКОСТІ.....
ТЕМА 5. СЕРТИФІКАЦІЯ СИСТЕМ ЯКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ТЕСТИ .....
ЗАДАЧІ.....
ЛІТЕРАТУРА.....

II. ФІНАНСОВИЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Розділ 6. Фінансовий менеджмент .....

ТЕМА 1. МІСЦЕ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....

ТЕМА 2. СИСТЕМА ФУНКЦІЙ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 3. СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ.....

ТЕМА 4. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 5. РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 6. РОЗРОБКА ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ АКТИВІВ

ТЕМА 8. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯ ПОЗИКОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 11. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 12. УПРАВЛІННЯ РЕАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 13. СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....

ТЕМА 14. ОПТИМІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ЗАДАЧІ.....

ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 7. Інформаційні технології і системи в управлінні організацією: математичне моделювання

ТЕМА 1. ОПТИМІЗАЦІЙНІ ЗАДАЧІ ТА МОДЕЛІ.....

ТЕМА 2. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ТЕСТИ .....

РОЗВ'ЯЗАННЯ ТИПОВИХ ЗАДАЧ .....

ЛІТЕРАТУРА .....

ІІІ. ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Розділ 8. Договірне право

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВІРНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОГОВОРИ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....

ТЕМА 3. ВИКОНАННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ (ПІДПРИЄМЦЯМИ).....

ТЕМА 4. ДОГОВОРИ ПРО ПЕРЕДАЧУ МАЙНА У ВЛАСНІСТЬ..

ТЕМА 5. ДОГОВОРИ ПРО ПЕРЕДАЧУ МАЙНА В КОРИСТУВАННЯ

ТЕМА 6. ДОГОВОРИ ПРО ВИКОНАННЯ РОБІТ.....

ТЕМА 7. ДОГОВОРИ ПРО НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ТА ФАКТИЧНИХ ПОСЛУГ.....

ТЕМА 8. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ВІДНОСИН.....

ТЕМА 9. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПРО СПІЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ.....

ТЕСТИ .....

ЗАДАЧІ.....

ЛІТЕРАТУРА.....

Розділ 9. Публічне адміністрування

ТЕМА 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....

ТЕМА 2. ОСНОВНІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ

ТЕМА 3. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО

АДМІНІСТРУВАННЯ.....

ТЕМА 4. УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО

АДМІНІСТРУВАННЯ.....

ТЕМА 5. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ:

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ.....

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ .....

ТЕСТИ .....

ЗАДАЧІ .....

ЛІТЕРАТУРА.....

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ЩОДО САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

ДО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ НА ОТРИМАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА)

З МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ,

МЕНЕДЖЕРА (УПРАВИТЕЛЯ) ОРГАНІЗАЦІЇ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ : (7)8.03060101 – МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І

АДМІНІСТРУВАННЯ (ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)

ВСТУП

Людські ресурси є центральною ланкою сучасної економіки. Саме тому сильна економіка може бути тільки при наявності достатньої кількості високопрофесійних фахівців, здатних найбільш ефективно використовувати наявні ресурси.

Кваліфіковані фахівці такого напрямку підготовки, як менеджмент, є саме тим сполучним елементом, який з'єднує всі складові системи народного господарства країни, координуючи їх діяльність і забезпечуючи ефективність кінцевого результату.

Менеджмент як вид діяльності і як наукова дисципліна - складна і багатогранна область.

Найбільш загальне визначення поняття «менеджмент» може бути представлене в наступному вигляді: «Менеджмент - це управління в економіці». Конкретизуючи дану дефініцію, можна стверджувати, що менеджер - це фахівець, який здійснює управлінський вплив на певну економічну систему, розпоряджаючись довіреними йому економічними ресурсами (матеріальними, нематеріальними та людськими) з метою досягнення запланованого результату. Слід підкреслити, що сфера діяльності менеджменту обмежена економічним середовищем - системою господарювання, в якій за допомогою реалізації економічних відносин відбувається створення, розподіл, перерозподіл і споживання матеріальних і нематеріальних благ.

Практично будь-яка керуюча система складніше об'єкта управління. Це твердження справедливо і по відношенню до менеджерів. Людина, яка приймає на себе обов'язки менеджера, бере на себе відповідальність за діяльність всіх підлеглих виконавців, за ефективність використання кожного з довірених йому ресурсів, і, що особливо важливо, відповідальність за позитивний кінцевий результат. Тільки людина, що досконало володіє предметною областю, що має високий загальний професійний рівень, а також володіє видатними особистісними характеристиками, може ефективно вирішувати завдання, що стоять перед менеджером.

Запропонований учбовий посібник «Менеджмент організацій та адміністрування» рекомендовано для тих випускників магістратури, що поставили за мету засвоїти теорію та практику менеджменту організацій та адміністрування на високому якісному рівні.

Посібник є складовою часткою системи навчально-методичного забезпечення підготовки магістратури та орієнтовано на використання для підготовки до державного іспиту.

Державний іспит на отримання кваліфікації магістра (спеціаліста) з менеджменту організацій і адміністрування, менеджера (управителя) організації зі спеціальності: (7)8.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) є обов'язковою формою комплексної державної атестації магістрів (спеціалістів), програма та графік здачі якої встановлюється методичними вказівками та здається у 11 (10) семестрі після успішної здачі семестрової сесії. Студент, що має хоч одну академічну заборгованість, не допускається до державного іспиту.

Мета державного екзамену – оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньо-професійної програми підготовки та в державній атестації фахівця на відповідність освітньо-кваліфікаційному рівню («спеціаліст») «магістр» за спеціальністю (7)8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)».

Державний екзамен з базової освіти передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувати щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів.

Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості їх професійних компетенцій є: теоретичні (питання, тести відкритого або закритого типу) та практичні завдання.

Формами державного кваліфікаційного випробування можуть бути: письмова, усна (з використанням засобів аудіо- або відеофіксації), інтерактивна (з використанням засобів інформаційних технологій) або їх поєднання.

Державний іспит складається з письмового завдання з теоретичної підготовки, письмового виконання комплексного кваліфікаційного завдання, співбесіди з членами державної екзаменаційної комісії для визначення рівня знань, з'ясування професійної компетенції у межах програми підготовки магістра (спеціаліста) з менеджменту організацій і адміністрування, менеджера (управителя) організації зі спеціальності: (7)8.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Присвоєння кваліфікації "Магістра (спеціаліста) з менеджменту організацій і адміністрування, менеджера (управителя) організації" здійснює Державна екзаменаційна комісія.

Екзаменаційні білети сформовано на підставі необхідності оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених Державний стандарт вищої освіти МОН України "Освітньо-кваліфікаційна характеристика" та "Освітньо-професійна програма" підготовки магістра (спеціаліста) з менеджменту організацій і адміністрування, менеджера (управителя) організації зі спеціальності: (7)8.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) основі курсів нормативних та варіативних дисциплін.

Посібник включає дисципліни, рекомендовані для державної атестації навчально-методичною комісією з менеджменту.

Менеджмент організацій дозволяє оволодіти теорією та практикою результативного управління організацією у мінливих умовах соціально-економічного зростання; сформувати у майбутніх фахівців сучасне системне мислення та комплекс спеціальних знань у галузі управління підсистемами організації на всіх стадіях її життєвого циклу у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем.

Корпоративне управління ознайомлює студентів із теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємствах.

Управління змінами дає можливість оволодіти практичними знаннями та одержати практичні навички з організації процесу управління змінами; розуміння сутності змін та природи їх виникнення; формування у студентів наукового світогляду і знань з технологій та методів управління змінами в організаціях; вивчення особливостей функціонування організацій в умовах безперервних змін.

Управління проектами формує у майбутніх фахівців належні практичні уміння і навички застосування універсального інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів з метою досягнення ефективного існування та розвитку організації.

Управління якістю формує у студентів систему знань з теорії та методології управління якістю, принципів побудови та функціонування систем управління якістю, опанування нормативно-правових, організаційних та економічних питань щодо управління якістю.

Фінансовий менеджмент формує у студентів сучасне економічне мислення та систему спеціальних знань у галузі управління фінансами

підприємств, практичні навички їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності.

Інформаційні системи і технології в управлінні організацією формують у майбутніх менеджерів знання і навички щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичні навички ефективного використання сучасних інформаційних технологій в процесі здійснення управлінської діяльності в організації.

Договірне право дозволяє здобути систему правових знань, що регламентують порядок укладання, виконання та припинення господарських договорів різних видів.

Публічне адміністрування дозволяє студентам оволодіти теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набути умінь та сформувати компетенції, необхідні для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Навчальний посібник, якій пропонується, вирішує проблему забезпечення цієї дисципліни як теоретичними, так і практичними учбово-методичними матеріалами. Теоретичний матеріал ілюструється структурно-логічними схемами, таблицями й графіками. Практична частина підготовки подана розрахунковими завданнями та ситуаціями для аналізу з докладним методичним супроводом. Для контролю й самоконтролю освоєння навчального матеріалу до кожного розділу складені контрольні питання для самоперевірки і тестові завдання.

Основними користувачами посібника є безумовно студенти, які готуються до здачі іспиту, викладачі, він може бути цікавим для бізнесменів та менеджерів. Він може бути використаний при розробці та корегуванні стандартів освіти в сфері менеджменту.

Випускаючою кафедрою для магістрів з менеджменту організацій та адміністрування в Одеському національному політехнічному університеті є кафедра менеджменту Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій, також в підготовці магістрів задіяні викладачі кафедри права Гуманітарного факультету та кафедри прикладної математики та інформаційних технологій Інституту комп'ютерних систем.

Навчальний посібник підготовлено авторським колективом з одинадцяти викладачів під керівництвом докт. екон. наук, проф., зав.

кафедрою менеджменту Сергія Костянтиновича Харічкова та канд. екон. наук, доцента тієї ж кафедри Ганни Анатоліївни Дорошук, автори розділів «Менеджмент організацій» - проф. Харічков С.К. та доц. Дорошук Г.А., «Управління змінами» - доц. Дорошук Г.А., «Корпоративне управління» - проф. Харічков С.К. та доц. Соколи І.І., «Управління проектами» - проф. Захарченко В.І. та ст. викл. Городецька Т.Б., «Управління якістю» - доц. Панченко М.О., «Фінансовий менеджмент» - проф. Бровкова О.Г., «Інформаційні технології і системи в управлінні організацією» - проф. Юхіменко Б.Й., «Договірне право» - доц. Кривдіна І.Б., «Публічне адміністрування» - доц. Артамонова Н.С.

Методичні вказівки щодо самостійної підготовки студентів до державного іспиту на отримання кваліфікації магістра з менеджменту організацій та адміністрування, менеджера (управителя) організації зі спеціальності 8.03060101 – менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності підготовлено проф. Харічковим С.К., доц. Дорошук Г.А., доц. Кравченко О.А., доц. Панченко М.О. та ст. викл. Городецькою Т.Б.

Автори виражають вдячність за рецензування докторам економічних наук, професорам

д.е.н., професору В.В. Дергачовій,

д.е.н., професору І.О. Александрову,

д.е.н., професору В.М. Лисюку

за поради і побажання, висловлені при роботі над посібником.